

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 16Co/32/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3118209919
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Prikrylová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3118209919.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Prikrylovej a členiek senátu JUDr. Ivety Záleskej a JUDr. Ivicy Čelkovej v spore v spore žalobkyne: B. B., nar. 23.02.1986, trvale bytom B., ul. E. X. XXX/XX, proti žalovanému: Y. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B., o ochranu osobnosti, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o nariadení neodkladného opatrenia, na odvolanie žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín č.k. 17C/50/2018-12 zo dňa 27. novembra 2018 takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žalobkyni sa proti žalovanému **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvého stupňa nariadil neodkladné opatrenie, ktorým zakázal Y. B., narodenému dňa XX.XX.XXXX, priblížiť sa k B. B., narodenej XX.XX.XXXX na vzdialenosť menšiu ako desať metrov, bez jej výslovného súhlasu,

a to až do právoplatnosti rozhodnutia o podanej žalobe. Uviedol, že žalobkyňa podala podanie dňa 07.11.2018 označené ako „VEC: Žiadosť a zákaz približovania sa“, ktorým požadovala o uloženie zákazu priblíženia sa jej ex manžela, nakoľko ju a ich maloletého syna K. B. denne sleduje a napáda, naposledy dňa 02.11.2018. Súd prvej inštancie vzhľadom k tomu, že návrh žalobkyne nebol jednoznačný uznesením zo dňa 14. novembra 2018 vyzval žalobkyňu na jeho doplnenie. Žalobkyňa dňa 21.11.2018 súdu podala žalobu doplnenú spolu

s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia. Žalobou sa žalobkyňa domáhala vydania rozsudku, ktorým by súd zakázal žalovanému priblížiť sa k žalobkyni na vzdialenosť menšiu ako desať metrov. Túto žalobu odôvodnila tým, že žalovaný sústavne obmedzuje jej právo na život a zdravie, neustále svojím správaním narúša jej súkromie. Násilím sa snaží dostať do bytu žalobkyne, kde ju fyzicky a psychicky napadá, vulgárne ju slovne uráža. Fyzické útoky nadobudli také rozmery, že žalobkyňa bola nútená na svoju ochranu privolať policajnú hliadku. V danej veci podala na OO PZ Trenčín niekoľko oznámení o priestupku proti občianskemu spolunažívaniu. Toto nevhodné a agresívne správanie žalovaného má silne negatívny vplyv na jej psychiku ako aj výchovu maloletého syna K.. Zároveň navrhla nariadiť neodkladné opatrenie rovnakého znenia. Súd prvej inštancie vec právne posúdil aplikáciou ustanovení § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 325 ods. 2 písm. h/, § 326 ods. 1, § 329 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

2. Súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie z dôvodu, aby zabránil prípadnému útoku bývalého manžela žalobkyne na ňu, ktorý je (vzhľadom na vyjadrenia žalobkyne) možné očakávať. Je zrejmé, že takýmto konaním môže byť ohrozená telesná integrita žalobkyne (napr. poškodenie zdravia) a takisto aj jej duševná integrita (už samotná prítomnosť bývalého manžela žalobkyne v jej blízkosti môže objektívne u nej vyvolávať duševné útrapy). Pre súd prvej inštancie bolo rozhodujúcou okolnosťou aj to, že nariadeným neodkladným opatrením nebude žalovaný nijak osobitne dotknutý na svojich právach,

pretože ak sa nebude k žalobkyni približovať na menšiu vzdialenosť ako 10 metrov, môže viesť svoj vlastný život bez obmedzenia. Sporové strany spolu nežijú, pričom súd prvej inštancie túto skutočnosť dedukuje z tvrdenia žalobkyne, že žalovaný sa snaží dostať do „bytu navrhovateľky“ a z toho, že jeho trvalé bydlisko je mesto B.. Žalovaný tak nemá ani reálny dôvod približovať sa k žalobkyni. Nariadeným neodkladným opatrením tak nedochádza k obmedzeniu práv žalovaného nad nevyhnutnú mieru.

3. S poukazom na vyššie uvedené súd prvej inštancie dospel k záveru o potrebe nariadenia neodkladného opatrenia.

4. Súd prvej inštancie obmedzil zákaz priblíženia k žalobkyni na prípadný súhlas žalobkyne s blízkosťou jej bývalého manžela, nakoľko sa nedá vylúčiť, aby sa mohol, resp. musel k nej priblížiť na menšiu vzdialenosť, napríklad počas jeho prítomnosti na pojednávaní v mimosporovom konaní týkajúcom sa ich maloletého syna K., či napríklad v priebehu trestného konania, resp. priestupkového konania. Preto je vhodné a aj potrebné, aby so súhlasom žalobkyne mohol byť v jej blízkosti. V opačnom prípade by tak mohol byť objektívne vystavovaný nemožnosti rešpektovať uložený zákaz priblíženia sa k žalobkyni. Trvanie tohto zákazu súd obmedzil do právoplatného skončenia konania o žalobe.

5. Proti tomuto uzneseniu podal žalovaný odvolanie podľa § 389 ods. 1 písm. a), b), c) a d) CSP a navrhol odvolaciemu súdu, aby rozhodnutie zmenil a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, alebo aby napadnuté uznesenie zrušil a zaviazal žalobkyňu k náhrade trov konania v rozsahu 100 %. V odvolaní uviedol, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je nesprávne a nezákonné, pričom sa jedná o neprimeraný a absolútne nedôvodný zásah do základných práv a slobôd žalovaného. Poprel, žeby sa dopustil akéhokoľvek fyzického alebo psychického nátlaku na žalobkyňu a jej tvrdenia sú nepravdivé a účelovo vymyslené. Poukázal na to, že z predložených potvrdení žalobkyne o podaní oznámení o spáchaní priestupku nevyplýva, žeby sa žalovaný mal voči žalobkyni dopustiť nepríстойného správania a už vôbec nie žeby bol žalovaný uznaný vinným z akéhokoľvek konania.

Vytkol súdu prvej inštancie, že nepreveril skutkové okolnosti prípadu inak by musel zistiť, že žalovaný trvalo býva na tej istej adrese v tej istej bytovke a v tom istom vchode (B. - O., E. X. XXX/XX), pretože býva u rodičov, pričom byt sa nachádza nad bytom žalobkyne. Podľa žalovaného rozhodnutie súdu je neprimeraným tvrdým obmedzením, ktorého dôsledok je taký, že sa nemôže dostať do svojho bydliska a na adresu svojho trvalého pobytu. Podľa žalovaného dôvodom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je ten, že ona ako otec maloletého K. B., nar. XX.XX.XXXX a po rozvoze manželstva sa domáha styku s maloletým, ktorý styk žalobkyňa odmieta nielen jemu, ale aj jeho rodičom.

6. K odvolaniu sa vyjadrila žalobkyňa a navrhla odvolaciemu súdu uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdiť. Odvolanie žalovaného považuje za neodôvodnené, vymyslené a zavádzajúce, opierajúce sa o nedostatočné a nepodložené tvrdenia bez dôkazov. Poukázala na to, že zo strany žalovaného sú jej práva a slobody dlhodobo porušované, čoho dôkazom je skutočnosť, že bola nútená viac krát privolať hliadku, a to kvôli agresivite žalovaného. Dôkaz o takomto správaní sa žalovaného predložila súdu a sú súčasťou súdneho spisu. Tvrdenie žalovaného, že práve ona bráni maloletému sa stýkať so žalovaným a jeho rodičmi sa nezakladá na pravde, pretože je to práve maloletý, ktorý sa odmieta stýkať so žalovaným, pretože tento sa mu nevenuje, berie mu hračky a oblečenie a stýka sa s inými ženami a pred jeho očami im prejavuje náklonnosť. Pre poruchy spánku a správania sa maloletého navštevuje psychológ. Žalobkyňa sa nestotožnila s tvrdením žalovaného, že nariadením neodkladného opatrenia sa nedostane domov, pretože ak ona bude stáť pred bytovkou alebo pred vchodom do bytu, by došlo k porušeniu nariadeného neodkladného opatrenia a dala odvolaciemu súdu do pozornosti, že neexistuje jediný dôkaz, že by k podobnému incidentu niekedy došlo.

7. Žalovaný podal k vyjadreniu žalobkyne k odvolaniu vyjadrenie a zotrval na dôvodoch odvolania, a to, že neexistuje žiadny objektívny dôkaz o tom, že sa žalobkyni nevhodne správa. Uviedol, že pokiaľ aj boli podané podania, ani v jednom prípade nebol uznaný vinným a žalobkyňa si účelovo vymýšľa skutočnosti a dôvody, aby sa nemohol stýkať so synom a jej konanie chápe ako šikanózne, ktoré nemôže požívať právnu ochranu. Ako dôkaz predložil 8 záznamom o odložení veci.

8. Žalobkyňa sa vyjadrila k vyjadreniu žalovaného a uviedla, že žalovaný ako každý agresor dokáže svoje agresívne konanie voči nej dobre skrývať. Útoky žalovaného spočívajú vo vykrútení ruky, poškrabanií, kopnutí do brucha, zhodení, pričom všetky tieto útoky sa odohrávajú za zatvorenými dverami. Z tohto dôvodu nie je schopná predložiť dôkazy a oznámenia sú vybavené ich odložením. Dala do pozornosti

podstatné dôkazy, a to uznesenie Okresného súdu Trenčín č.k. 23C/47/2017-9 zo dňa 12.09.2017 - neodkladné opatrenie, ktorým bol zakázaný vstup žalovanému do bytu, ako aj vykázanie zo spoločného obydlika, a to Políciou SR v mesiacoch august a september 2017. Dôvodom vykázania bolo práve agresívne správanie sa žalovaného voči žalobkyni. Napriek tomu, že uvedeným rozhodnutím mal žalovaný zákaz vstupu do bytu, toto rozhodnutie nedodržiaval a z bytu sa odsťahoval tak, ako sám priznáva, až koncom januára 2018. Vo vyjadrení žalobkyňa uviedla, že žalovaný nebude dodržiavať nariadenie súdu, opätovne poruší zákaz a napadne ju pred očami syna. Poukázala na to, že ona je vlastníkom bytu na danej adrese a jej vlastnícke práva nemôžu byť porušované účelovým konaním žalovaného, ktorý, ak si aj medzičasom nahlásil trvalý pobyt k rodičom, považuje za účelové konanie zo strany žalovaného.

9. Od 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP), ktorým bol zrušený zákon č. 99/1963 Zb. O.s.p. v znení neskorších predpisov.

10. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací, po zistení, že odvolanie podala v zákonnej lehote strana v spore, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané podľa § 359 a § 262 ods. 1 CSP, že spĺňa popri všeobecných náležitostiach v rozsahu § 127 ods. 1 CSP aj náležitosti podľa § 363 CSP s uvedením dôvodov odvolania, vykonal preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania.

11. Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu podaného odvolania podľa § 379 a § 380 ods. 1, 2 CSP a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti výroku I. je potrebné potvrdiť podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne. Odvolací súd tak rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP, keď v danej veci nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nariadenie pojednávania nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem.

12. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z., Civilného sporového poriadku, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

13. Podľa § 325 ods. 1 Civilného sporového poriadku, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

14. Podľa § 325 ods. 2 písm. d/ Civilného sporového poriadku, neodkladným opatrením možno strane uložiť, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

15. Podľa § 326 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 Civilného sporového poriadku uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

16. Podľa § 329 ods. 1 Civilného sporového poriadku, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

17. Podľa § 329 ods. 2 Civilného sporového poriadku, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

18. Účelom inštitútu neodkladného opatrenia je upraviť pomery medzi stranami sporu, a to jednak ešte pred rozhodnutím vo veci samej v štádiu pred začatím konania, počas konania, ako aj po jeho ukončení, a to za predpokladu, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery strán alebo aj je obava, že exekúcia bude ohrozená. Procesný inštitút neodkladného opatrenia umožňuje upraviť pomery medzi stranami sporu do doby, pokiaľ nebude rozhodnuté vo veci samej, a to za predpokladu, že takéto opatrenie súdu sa pred samotným meritórnym rozhodnutím javí ako nevyhnutné, nakoľko existujú konkrétne okolnosti prípadu, ktoré relevantné odôvodňujú jeho nariadenie a poukazujú na naliehavosť a nutnosť dočasne upraviť pomery medzi stranami sporu. Pred nariadením neodkladného opatrenia posudzuje súd, či je osvedčená existencia právneho vzťahu medzi sporovými stranami, či navrhovateľom tvrdené a osvedčené skutočnosti odôvodňujú potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu z ohrozenia

exekúcie (princíp opodstatnenosti) a či uložením povinnosti možno objektívne dosiahnuť ochranu, ktorej sa navrhovateľ domáha (princíp efektívnosti).

19. Neodkladné opatrenie podľa § 325 ods. 2 písm. h) CSP je účinným prostriedkom preventívneho riešenia problematiky násilia a patrí medzi priame nástroje, ktoré umožňujú rýchlu právnu úpravu situácie, ktorá smeruje k ochrane osôb, ktoré sa ocitnú v pozícii ohrozenia ich duševnej či telesnej integrity. Právo nebyť vystavený bezprostrednej hrozbe ohrozenia duševnej či telesnej integrity osoby je základným ľudským právom. Právo každej osoby na ochranu pred akoukoľvek formou násilia vyplýva z Ústavy Slovenskej republiky, ale aj z medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná, medzi ktoré patrí najmä Všeobecná deklarácia ľudských práv, Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach, Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd, Deklarácia OSN o odstránení násilia páchaného na ženách a iné. Za násilie je pritom potrebné považovať akýkoľvek útok vedený voči fyzickej osobe alebo aj psychickej integrite človeka, ktoré spôsobujú tejto osobe ujmu.

20. Pojem integrita je z jazykovedného hľadiska definovaný ako celistvosť, neporušenosť, osobná istota a bezpečnosť, pričom k ohrozeniu alebo narušeniu telesnej alebo duševnej integrity človeka dochádza pôsobením násilia. Pojem násilia ako taký nie je nikde vo všeobecne záväznom predpise formulovaný, avšak jeho základným charakteristickým znakom je úmysel. Násilie je následkom istého druhu ľudského konania, ktoré je zámerné. Násilie je každá forma ubližovania, prejavu nadvlády, vyhrážania sa, zneužívania moci, fyzického a sexuálneho nátlaku. Násilie nie je konflikt, v konflikte sa stretnú rovnocenné strany, kým násilie je, keď jedna strana zneužije prevahu moci. Násilím je každý čin, ktorého následkom je, že obeť robí niečo, čo nechce robiť, alebo jej bráni robiť niečo, čo chce robiť, prípadne v nej vyvoláva strach. Násilie nemusí obsahovať len fyzický kontakt s obeťou, pretože zastrašovanie, slovné vyhrážky a psychické násilie môžu mať rovnako silné následky. Psychické násilie je každé správanie, ktoré priamo narúša slobodnú vôľu a sebaúctu iného človeka. Nezanedáva síce žiadne viditeľné poranenia, napriek tomu môže byť najhoršou formou násilia. Je zvlášť účinné, ak sa spája s fyzickým násilím. Násilím je aj nezabránenie násiliu.

21. Dôvodné podozrenie z násilia resp. trestné stíhanie ale nie je zákonnou podmienkou pre nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. h) CSP. Zákonnou podmienkou pre uloženie neodkladného opatrenia, aby sa strana na určenú vzdialenosť nepribližovala je hrozba, že konaním tejto strany môže byť ohrozená telesná alebo duševná integrita dotknutej osoby, pričom sa nevyžaduje, aby k narušeniu telesnej alebo duševnej integrity už reálne došlo. Pred nariadením neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2

písm. h) CSP preto postačuje, ak je osvedčená možnosť telesnej alebo duševnej integrity. Osvedčenie dôvodného možného ohrozenia telesnej alebo duševnej integrity znamená, že súd pomocou dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti, pričom postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvyš predpokladaná. Dôvodné podozrenie z možnosti ohrozenia telesnej alebo duševnej integrity sa v takomto prípade preukazuje predovšetkým listinnými dôkazmi, keďže ide o konanie z hľadiska procesného maximálne zrýchlené.

22. Odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením uznesenia súdu prvej inštancie, v ktorom nariadil neodkladné opatrenie a zakázal Y. B. priblížiť sa k žalobkyni na vzdialenosť menšiu ako desať metrov. Nie je pravdou tvrdenie žalovaného, že žalobkyňa skutočnosti uvedené v návrhu o nevhodnom a agresívnom správaní nepodložila dôkazmi a potrebu neodkladnej úpravy pomerov nijako neosvedčila. Podľa názoru odvolacieho súdu, z doposiaľ pre potreby nariadenia neodkladného opatrenia žalobkyňa dostatočným spôsobom osvedčenia, že má obavy z agresívneho správania žalovaného, ktorý sústavne obmedzuje jej právo na život a zdravie. Nevhodné a agresívne správanie žalovaného má silne negatívny vplyv na jej psychiku, ale aj na výchovu maloletého syna. Táto skutočnosť vyplýva z návrhu, ale aj z oznámení, ktoré podala na OO PZ Trenčín a týkali sa priestupku proti občianskemu spolunažívaniu (dňa 16.11.2018; 09.11.2018 a 02.11.2018). V danej veci nie je nezanedbateľnou aj skutočnosť, že žalovaný bol v minulosti vykázaný zo spoločného obydlia OO PZ Trenčín a rozhodnutím Okresného súdu Trenčín č.k. 23C/47/2017-9 zo dňa 12.09.2017, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 10.10.2017 a vykonateľnosť dňa 12.09.2017, mu bol uložený zákaz vstupu do bytu č. XX vo vchode č. XX, bytového domu s.č. XXX, a to do právoplatného ukončenia vo veci samej (v tomto čase bol ešte manželom žalobkyne), a to z dôvodu bezprostredne hroziacej ujmy spočívajúcom v možnom ublížení na zdraví, ktoré by mohol Y. B. vtedajšej manželke spôsobiť, pričom v konaní sp. zn. 23C/47/2017 bol predložený záznam o poskytnutí lekárskej prvej pomoci, že žalobkyňa navštívila lekársku pomoc, podľa jej udania z dôvodu, že bola napadnutá

fyzicky manželom. Z lekárskej správy úrazovej chirurgie - ÚPS zo dňa 16.03.2018 súd zistil, že podľa udania žalobkyne bola napadnutá manželom, ktorý jej vykrúcal ľavú hornú končatinu a poškriabal ju kľúčom na pravej nohe. Ošetrovaným lekárom bola konštatovaná bolestivosť v oblasti ramena i zápästia ľavej hornej končatiny; na dorze pravej ruky cca 1 cm povrchová exboriácia.

23. Ďalší odvolací dôvod týkajúci sa súčasného trvalého pobytu na tej istej adrese, v tej istej bytovke a v tom isto vchode ako žalobkyňa vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodný.

24. Odvolací súd nie je názoru, že nariadením neodkladného opatrenia sa neprimeraným tvrdým spôsobom zasiahlo do práv žalovaného. Žalovaný môže bývať u svojich rodičov, musí len rešpektovať a dodržať zákaz priblížiť sa k bývalej manželke na vzdialenosť menšiu ako desať metrov. Ak nastane situácia opísaná v odvolaní na str. 4, že žalobkyňa bude schopná stáť pred vchodom a nahrávať si žalovaného len preto, aby sa nemohol dostať domov, môže žalovaný využiť svoje právo na ochranu.

25. Podľa názoru odvolacieho súdu žalobkyňa osvedčila základné skutočnosti potrebné pre záver o nevyhnutnosti dočasnej úpravy pomerov strán podľa § 325 ods. 2 písm. h) CSP a dodáva, že neodkladné opatrenie nie je konečným rozhodnutím a jeho účelom je dočasná úprava pomerov strán a preto postačuje, ak je dôvodné podozrenie z hrozby, že môže byť ohrozená telesná alebo duševná integrita dotknutej osoby, čo v konaní preukázané bolo. Odvolací súd pritom považoval za primeranú vzdialenosť na nepriblíženie sa na vzdialenosť desať metrov, ktorú stanovil prvoinštančný súd, ktorá zabráni bližšiemu kontaktu a prípadným fyzickým alebo aj verbálnym útokom.

24. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd tak, že žalobkyni, ktorá bola v odvolacom konaní úspešná, priznal náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

25. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne v pomere hlasov tri ku nule.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) :

- dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva

v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP)

- dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu

b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

- dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP)

- dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP)

- v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za

nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh, § 428 CSP)
- dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom (okrem prípadov podľa § 429 ods. 2 CSP). Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).